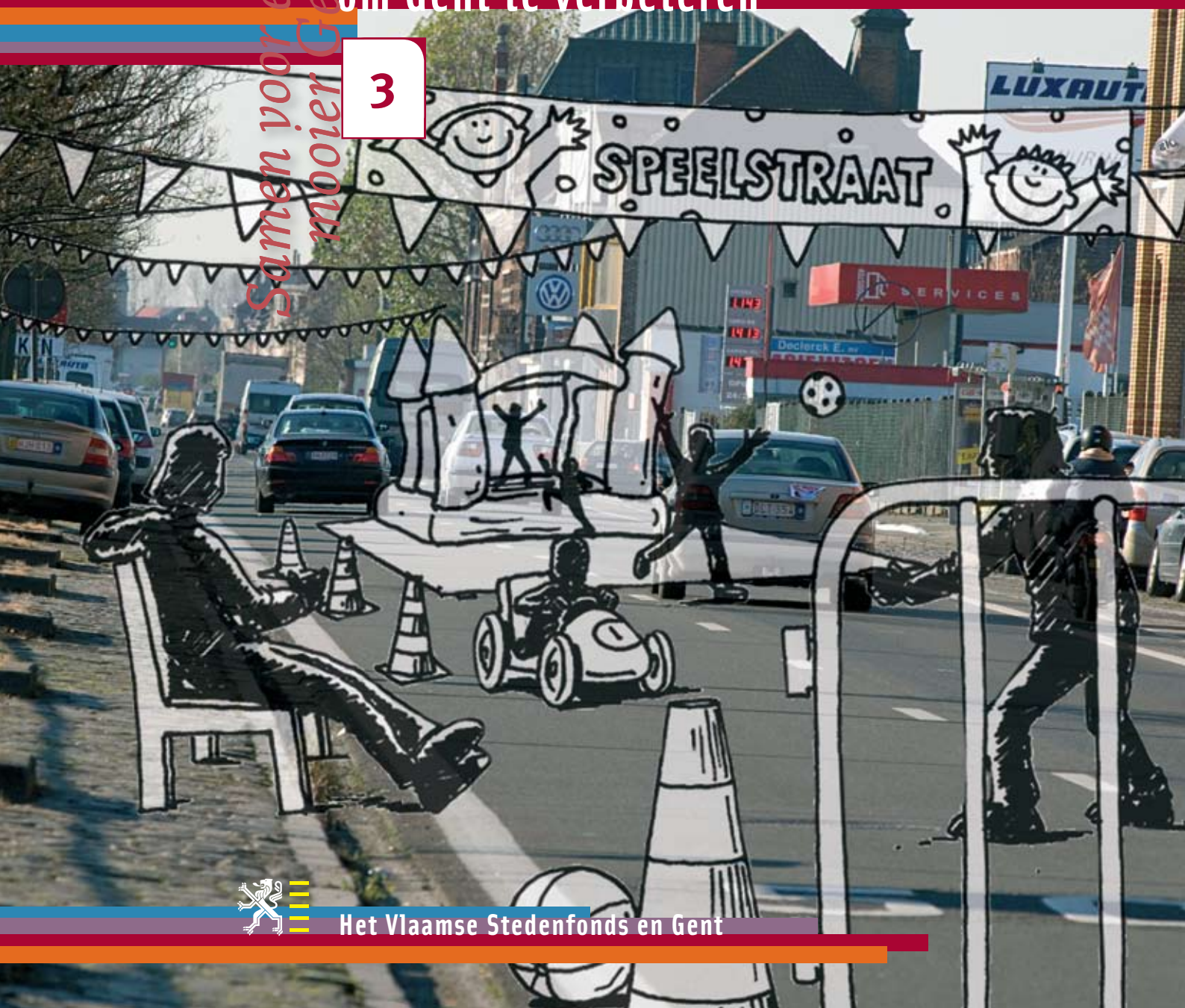

Samen voor een beter en mooier Gent

62 manieren om Gent te verbeteren

3

62 manieren om Gent te verbeteren

HET VLAAMSE STEDENFONDS EN GENT

© Caroline Wincart

Achtergrond DEEL 1

In 1996 richtte Vlaanderen het SIF op, het Sociaal Impulsfonds. Dat diende een dubbel doel: enerzijds om de steden aantrekkelijker te maken voor de mensen die er wonen of zich willen vestigen, anderzijds om de kansarmoede aan te pakken. In december 2002 werd het SIF vervangen door het Vlaamse Stedenfonds, met als opdracht de Vlaamse steden financieel te ondersteunen bij het voeren van een duurzaam stedenbeleid. In aanmerking voor steun kwamen Aalst, Antwerpen, Brugge, Hasselt, Gent, Genk, Kortrijk, Leuven, Mechelen, Oostende, Roeselare, Sint-Niklaas, Turnhout en de Vlaamse Gemeenschapscommissie (Brussel). Met het Vlaamse Stedenfonds wou de Vlaamse regering drie doelstellingen realiseren:

1. de leefbaarheid van de steden verhogen, zowel op het niveau van de stad als op dat van de wijk;
2. de dualisering tegengaan;
3. de kwaliteit van het democratisch besturen verhogen.

Het Stedenfonds trad in werking op 1 januari 2003 en beschikte jaarlijks over een budget van ongeveer 100 miljoen euro.

Zoals in de inleidende brochure van deze reeks al werd verteld, koos de Vlaamse Overheid voor een systeem van convenanten waarin een aantal strategische en operationele doelstellingen werden vastgelegd. De middelen werden niet globaal vastgelegd, maar gekoppeld aan elk operationeel doel. Gent kreeg voor haar programma een aanzienlijk bedrag: in de periode 2003-2007 zo'n 115 miljoen euro.

In haar overeenkomst met de Vlaamse Regering legde de Stad Gent vijf doelstellingen vast:

- ~ een toename van de woonkwaliteit;
- ~ meer participatie van de Gentenaars aan het cultuur-, vrijetijds- en gemeenschapsleven;
- ~ een toename van de lokale economische bedrijvigheid en – daaruit volgend – een toename van de tewerkstelling;
- ~ een afname van de dualisering;
- ~ een verhoging van de bestuurlijke kwaliteit.

Die vijf strategische doelstellingen werden concreet gemaakt via 21 operationele doelstellingen, die op hun beurt in niet minder dan 62 projecten werden vertaald: van wijkwerking tot sociaal-culturele projecten, van een betere dienstverlening van de stad tot speelstraten, van buurtparkjes tot veilige schoolomgevingen, van ondersteuning van allochtone zelforganisaties tot de versterking van het jeugd aanbod.

Om u alvast een idee te geven welke middelen de Stad voor welke operationele doelstelling beschikbaar maakte, vindt u hieronder een overzicht van de bestedingen. Verderop in de brochure geven we per operationele doelstelling een verdere uitsplitsing.

Strategische doelstelling	2003	2004	2005	2006	2007
1. Woon- en leefomgeving	3.519.023	4.263.446	4.552.660	5.058.140	5.731.645
2. Participatie en samenleven	3.046.611	2.830.178	2.867.963	2.896.731	3.119.904
3. Lokale economische bedrijvigheid en tewerkstelling	502.116	614.833	592.716	605.139	785.038
4. Afname dualisering	5.694.249	5.444.160	6.074.566	5.790.779	6.250.796
5. Bestuurlijke kwaliteit	8.695.548	9.110.409	8.936.556	9.521.500	8.914.697
Totaal	21.457.547	22.263.026	23.024.461	23.872.289	24.802.080

Zoals in het convenant was bepaald, maakte de Stad Gent in 2005 een voortgangsrapport over 2003 en 2004; datzelfde jaar bezocht een visitatiecommissie de stad. In haar rapport meldde de stad dat er heel wat vooruitgang was geboekt, en ook de visitatiecommissie was positief over het geleverde werk. Daarnaast formuleerde de commissie een aantal aandachtspunten, bijvoorbeeld over het datamanagement, de stafdiensten, de wijkwerking, het jeugdwerk en het integratiewerk. In de twee jaar daarna heeft de Stad Gent rekening gehouden met die opmerkingen en haar werking aangepast. Die aanpassingen werden opgenomen in het tweede voortgangsrapport (2007, over de werking 2005 en 2006).

Eind 2007 is een nieuwe convenant tussen de Stad Gent en de Vlaamse Gemeenschap afgesloten. In het derde deel van deze brochure komen we daar nog op terug.

In de pagina's hierna geven wij een schets van wat er de voorbije vier jaar met de middelen van het Vlaamse Stedenfonds in Gent is gerealiseerd. Daarbij volgen we de structuur van strategische en operationele doelstellingen. Bij elke strategische doelstelling vindt u eerst een beetje achtergrondinformatie en een overzicht van welk deel van de Vlaamse gelden naar welke operationele doelstelling is gegaan. Vervolgens schetsen we per operationele doelstelling een overzicht van de veelheid aan initiatieven: we kunnen daarbij niet in detail gaan, aangezien daarvoor de plaats ontbreekt.

De Acties DEEL 2

Strategische doelstelling 1: de woonkwaliteit in Gent neemt toe

Het Gentse stadsbestuur zocht de woonkwaliteit te verbeteren op vijf verschillende vlakken:

- ~ de gezondheidsgraad en gezondheidstoestand van de Gentenaars verbeteren;
- ~ de woonkwaliteit en woonomgeving verbeteren;
- ~ nieuwe bewoners aantrekken;
- ~ de sociale verdringing inperken;
- ~ meer verkeersveiligheid.

ACHTERGROND

Een betere gezondheidsgraad en gezondheidstoestand van de Gentenaars

Gezond zijn is een toestand van volledig fysiek, mentaal en sociaal welbevinden, veel meer dus dan de afwezigheid van ziekte of gebrek. De menselijke gezondheid wordt bepaald door onder meer persoonlijke risicofactoren, een gezonde levenswijze en de leefomgeving. De impact van het beleid op gezondheid is daarom niet onbeperkt en de resultaten van dat beleid zijn pas na vele jaren of zelfs decennia zichtbaar.

Op het niveau van de stad Gent bestaan er weinig specifieke gezondheidsonderzoeken naar de gezondheidstoestand van de inwoners. Wel heeft men in de twee Gentse leefbaarheidsonderzoeken nagegaan hoe de Gentenaar de eigen fysieke en geestelijke gezondheid inschat. Uit de conclusies daarvan mogen we voorzichtig concluderen dat de Gentenaars hun gezondheid de voorbije jaren hebben zien verbeteren. Maar die onderzoeken tonen ook duidelijk het verband tussen achterstelling enerzijds en een minder goede fysieke, mentale en sociale gezondheid anderzijds.

Wat de gezondheidszorg betreft, kunnen we stellen dat de bereikbaarheid van huisartsen in de voorbije jaren ongeveer gelijk is gebleven of door de oprichting van huisartswachtposten wellicht verbeterd is. Daarnaast spelen ook de wijkgezondheidscentra een belangrijke rol in de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de gezondheidszorg.

Een betere woonkwaliteit en -omgeving voor de Gentse inwoners

Een socio-economische enquête van 2001 toonde duidelijk aan dat het Gentse basiswooncomfort tussen 1991 en 2001 sterk gestegen was. Maar tegelijk bleek uit preventieve screenings dat in de negentiende eeuwse gordel nog veel problematische woningen stonden.

Toch was de perceptie van de Gentenaar over zijn woning en woonomgeving in het algemeen positief en leek die tussen 2002 en 2005 nog te verbeteren. De volgehouden inspanningen van het stadsbestuur en andere stedelijke actoren hadden geloofd, ondanks de gespannen woonmarkt. Het stadsbestuur had de mogelijkheden maximaal benut, wat ook in het Visitatierapport 2005 werd bevestigd. In de toekomst zal evenwel meer aandacht naar de private (huur)markt moeten gaan.

Het aantrekken van nieuwe bewoners en het beperken van de sociale verdringing

Sinds het midden van de jaren negentig is het aantal Gentenaars gestaag toegenomen. Het waren vooral jongeren van 18 tot 24 jaar en (in mindere mate) van 25 tot 29 jaar die in Gent kwamen wonen. De stadsvlucht van de dertigers werd licht afgeremd. Een tweede groep die naar de buitenwijken verhuisde, waren de 75-plussers. Gentenaars van allochtone afkomst volgden deze bewegingen. De verhuisbereidheid van de inwoners was relatief laag en daalde iets t.o.v. 2002. Bij de keuze van een buurt bleken de betaalbaarheid van de woning en de nabijheid van het werk, de school en winkels doorslaggevend te zijn.

Meer verkeersveiligheid

In een belangrijk deel van de Gentse binnenstad werd de zone 30 ingevoerd, met als gevolg een daling van de gemiddelde autosnelheid. Daarnaast werd sterk aan de verkeersleefbaarheid gesleuteld, onder meer door onveilige punten weg te werken. Die ingrepen werkten, dat bewezen de cijfers: in 1998 beschouwden 68% van de inwoners onaangepaste snelheid als een probleem, in 2004 was dat gedaald naar 61%.

Ook parkeren in de stad vormde een probleem. Gent nam een hele reeks initiatieven om dat probleem te verhelpen: drie parkeergordels, betalend parkeren, blauwe zones, Park-and-Ride-parkings en bewonerskaarten. Toch bleek uit een onderzoek uit 2006 dat een derde van de Gentse bewoners hun auto niet konden parkeren in een straal van 200 meter rond hun woning.

Een betere verkeerssituatie kan maar gerealiseerd worden als er voor de auto voldoende alternatieven voorhanden zijn. De voorbije jaren werd het openbaar vervoer uitgebreid en verbeterd, met als gevolg een aanzienlijke stijging van het aantal passagiers. Slechts 10% van de Gentenaars heeft nog nooit het openbaar vervoer gebruikt.

Daarnaast voert Gent al jaren een actief fietsbeleid en blijkt ook die aanpak succesvol: in de ochtendspits is het aantal fietsers toegenomen en het aantal auto's gedaald. Gent heeft ook het grootste voetgangersgebied van België gecreëerd. In de kernstad gebeuren 20% van de verplaatsingen dan ook te voet.

Heraanleg Ferrerlaan (Bloemekenswijk)

Overzicht van de operationele doelstellingen en verdeling van de middelen

Operationele doelstellingen	2003	2004	2005	2006	2007
1. Uitbouw van een lokaal preventief gezondheidsbeleid	74.981	81.787	104.414	85.327	136.569
2. Stadsvernieuwingsprojecten	2.749.402	3.472.577	3.590.371	4.062.768	4.836.523
3. Schonere leefomgeving	625.555	663.059	807.408	857.425	702.275
4. Verkeersleefbaarheidsplannen	69.085	46.023	50.467	52.620	56.278

DE OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

1. Het stadsbestuur bouwt het lokale en preventieve gezondheidsbeleid verder uit

Het gezondheidsbeleid van de Stad Gent is vastgelegd in een actieplan, dat is afgestemd op dat van het Lokale Sociaal Beleid (LSB). Het doel is dat alle inwoners van Gent adequate toegang zouden hebben tot tijdige en optimale lichamelijke en geestelijke gezondheids- en welzijnszorg op maat. Om de evolutie van de Gentse gezondheids-

situatie te meten, wil men de beschikbare data voor de hele stad regelmatig analyseren.

Helaas bleken daarvoor de mankracht en de middelen te ontbreken, vandaar dat werd gekozen voor het systematisch verzamelen van gegevens uit de negentiende-eeuwse gordelwijken. In 2005-2006 liep daarrond een proefproject in de Bloemekenswijk en dat leverde een gedetailleerd beeld op van de gezondheidstoestand van de bewoners, van hun sociaal profiel en van hun gezondheidszorggebruik.

2. Via stadsvernieuwingsprojecten ontwikkelt het stadsbestuur evenwichtige en kwaliteitsvolle stedelijke woonkernen

Bij de realisatie van stadsvernieuwingsprojecten wordt steeds op drie niveaus gewerkt:

- ~ de concrete ingreep zelf,
- ~ de begeleiding van het project door projectleiders,
- ~ de realisatie van sociale woningen in die buurten.

In de negentiende-eeuwse gordel werden diverse stadsvernieuwingsprojecten opgezet, in wijken als de Brugse Poort, Rabot, Sas en Bas-sijnwijk en de Voorhaven. De concrete uitvoering liep echter niet altijd van een leien dakje. Vaak werd de Stad Gent geconfronteerd met allerlei procedures, regelingen en problemen (zoals een verontreinigde bodem), waardoor diverse projecten vertraging opliepen. Toch waren aan het eind van 2007 tal van kleine ingrepen en grote projecten definitief gerealiseerd, andere minstens gestart.

Bij deze projecten heeft de Stad Gent zoveel mogelijk belanghebbenden inspraak gegeven, wat geleid heeft tot een grotere betrokkenheid van de Gentenaars bij die projecten en wat de slaagkans heeft vergroot.

Voor de coördinatie van die complexe en langetermijnstadsvernieuwingsprojecten werden interdepartementale projectleiders aangeworven. Zij hadden niet als taak om de projecten te leiden, wel om ze als een soort regisseur te begeleiden. Zij moeten de verschillende onderdelen van het stadsvernieuwingsproject op elkaar afstemmen, de voortgang bewaken en desnoods de werking bijstellen.

Verder mocht de vernieuwing van de wijken niet leiden tot sociale verdringing. Met dat doel werden o.a. woonwinkels ingeschakeld voor de herhuisvesting van de oorspronkelijke bewoners. In de voorbije jaren werden bovendien zo'n 565 bijkomende sociale woningen gebouwd. Helaas was de vraag groter dan het aanbod. Om sneller nieuwe sociale woningen te kunnen realiseren, heeft de Stad Gent een stedelijke coördinatrice sociale huisvesting aangeworven, die moet instaan voor een vlotte communicatie en samenwerking met de sociale huisvestingsmaatschappijen.

Daarnaast is de stedelijke woonraad actief: een advies-, inspraak- en overlegorgaan waarin werkgroepen verschillende aspecten van de woonproblematiek voor hun rekening nemen.

Tot slot is er het Sociaal Verhuurkantoor Woonfonds OCMW, dat in 2006 144 woningen in beheer had. De kwaliteit van de woningen werd verbeterd door een karweiploeg van laaggeschoolden.

Impressie van de toekomstige Oude Dokken

6

Plan 'Bruggen naar het Rabot'

3. Het stadsbestuur investeert in een schone leefomgeving in de aandachtswijken en in de binnenstad. Verder zal zij stadswachten inzetten in de negentiende-eeuwse gordel

De Stad Gent is de strijd aangegaan tegen het sluikstorten, vuil op straat, hondenpoep op de stoep, ongewenste graffiti en wildplakken.

Op 31 december 2006 waren in Gent 135 hondentoiletten en zeven losloopweiden geïnstalleerd. Dat heeft zijn effect gehad, want het aantal drollen op de openbare weg daalde naarmate er meer van die toiletten kwamen.

In 2006 werd zo'n 37.210 kilo zwerfvuil uit de waterbermen gevist. De ervaring heeft geleerd dat men dit werk moet blijven volhouden.

Gent beschikt over een stedelijke veegploeg van 25 werknemers die zo'n 650 straten uit de negentiende-eeuwse gordel schoon houden. Geregelde netheidsmetingen geven positieve resultaten te zien.

I.v.m. graffiti voert de Stad Gent een duidelijke politiek: ongewenste graffiti moeten verdwijnen, kunstzinnige en legaal aangebrachte graffiti worden gepromoot. De ongewenste graffiti worden door een speciale ploeg verwijderd en men stelt vast dat er relatief weinig nieuwe bijkomen.

Iets gelijkaardigs geldt voor het wildplakken: nadat een bepaalde zone is schoongemaakt, blijft ze ook schoon. Maar hoewel de vrijaanplakborden een deel van de wildplak uitschakelen, duiken er toch weer nieuwe wildplakplaatsen op. Dankzij een aangepaste wetgeving kan de Stad Gent nu de uitgever/organisator strafbaar stellen.

De stadswachten hebben drie opdrachten: ze vormen een aanspreekpunt voor de bevolking, een brug naar allerlei stedelijke instanties en ze moeten preventief en sensibiliserend werken, bijvoorbeeld bij fout parkeren of het achterlaten van hondenpoep. Aangezien zij vrijwel constant door de stad trekken, maken zij melding van bijvoorbeeld schade aan de bestrating of het straatmeubilair, van problemen met sluikstorten of zwerfvuil e.d. Hun fysieke aanwezigheid zorgt er tevens voor dat mensen minder gemakkelijk overgaan tot hinderlijk gedrag.

De vzw Pasop biedt gezondheidsinformatie en -hulp aan vrouwen en jongens uit het prostitutiemilieu. Dankzij een zeer goede bekendheid bij de vrouwelijke doelgroep, bereikt de werking bij hen het beoogde doel. Bij jongens is dat veel minder het geval, mede door het taboe hierrond.

4. Het stadsbestuur voert haar verkeersleefbaarheidsplannen voor de wijken uit

In 1423 straten van de Gentse woonbuurten (kernstad, binnenstad en woondorpen) werd zone 30 ingevoerd, alleen in een aantal landelijke woongebieden is er geen zone 30.

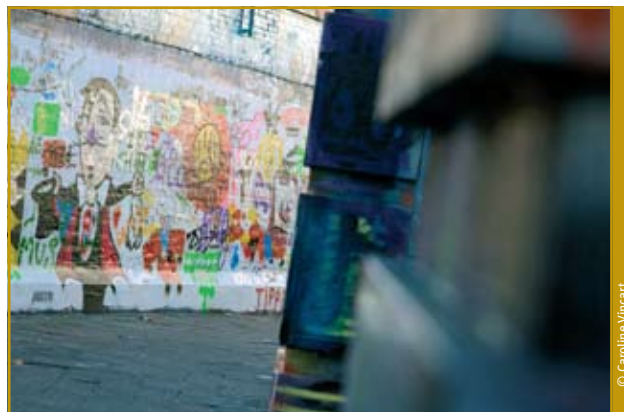
Verder werd gewerkt aan veiliger schoolomgevingen. Sinds 2001 hebben zo'n zestig lagere scholen de verkeersveiligheid in hun onmiddellijke omgeving aangepakt, wat uiteindelijk leidde tot een Schoolvervoerplan. Die aanpak wordt nu verdergezet in 22 ander lagere scholen en is er een pilootproject bij een middelbare school opgezet.

In de verkeersleefbaarheidsplannen waren kleine infrastructuurwerken voorzien. In 2007 waren die voor ongeveer 60% uitgevoerd, de overige 40% werden om verschillende redenen (nog) niet gerealiseerd. Soms waren de gevolgen voor de verkeerscirculatie of voor de par-

Losloopweide in Groene Vallei (Brugse Poort)

Stadswacht

Toegelaten graffiti in de binnenstad

keercapaciteit te groot, maar in nogal wat gevallen bleek de zes jaar die de Stad Gent ter beschikking had te kort om de beoogde werken te kunnen realiseren.

Strategische doelstelling 2. De deelname aan het cultuur-aanbod, het vrijetijdsaanbod en het gemeenschapsleven bevorderen

Voor deze strategische doelstelling wou Gent op twee vlakken werken: de cultuurparticipatie verhogen (zowel op het niveau van de wijk als dat van de stad) en het samenleven verbeteren (op het niveau van de wijk).

ACHTERGROND

Participatie aan het culturele en vrijetijdsaanbod en aan het gemeenschapsleven

De Gentse bevolking heeft altijd relatief vaak deelgenomen aan culturele, sportieve en andere vrijetijdsactiviteiten van verenigingen. Hoe die participatie in de loop der jaren is geëvolueerd, is niet helemaal duidelijk, maar gegevens van de stadsmonitor toonden een stagnatie aan. Het totale aantal leden van alle verenigingen samen steeg niet, bij sportclubs was er zelfs sprake van een daling. Als factoren die een rol speelden in de participatiegraad van een bevolkingsgroep aan het gemeenschapsleven konden het opleidingsniveau, de etniciteit en de mobiliteit worden gedetecteerd.

Samenleven op wijkniveau

Uit het leefbaarheidsonderzoek bleek dat zo'n 65% van de Gentenaars zich zeer goed in zijn of haar buurt voelde, maar – zoals we al vaker hebben moeten vaststellen – was het gevoel van verbondenheid met de buurt het kleinst in de negentiende-eeuwse gordel.

De in dit onderzoek meest aangehaalde problemen op wijkniveau waren onaangepaste snelheid in het verkeer, agressief verkeersgedrag en rommel op straat. Als het over de omgang met elkaar ging, stoorde men zich aan rondhangende jongeren, lawaaihinder, druggebruik en samenlevingsproblemen tussen verschillende bevolkingsgroepen.

Stad Gent fotograaf

Een van de drie winnende projecten van 'Kunst in de buurt', wedstrijd 2006

Overzicht van de operationele doelstellingen en verdeling van de middelen

Operationele doelstelling	2003	2004	2005	2006	2007
1. Een meer divers lokaal jeugd aanbod	1.093.528	975.460	903.383	914.416	1.043.031
2. Uitbreiding cultureel aanbod en – infrastructuur, de ondersteuning van cultuurprojecten	827.618	687.814	645.732	670.069	683.370
3. Meer participatie van etnisch-culturele minderheden	416.675	610.822	645.631	579.994	590.960
4. Stimuleren van het gemeenschapsleven	708.790	556.082	673.217	732.252	802.543

DE OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

1. Het stadsbestuur organiseert en ondersteunt een meer divers lokaal jeugdaanbod in een degelijke en toegankelijke infrastructuur

Voor het jeugdwerk zou de Stad Gent vijf nieuwe polyvalente zalen bouwen in de periode 2001-2006. Eind 2006 waren er drie operationeel, een vierde in aanbouw en voor de vijfde waren de bouwplannen goedgekeurd. Daarnaast werden de bestaande kleinere zalen en jeugdlokalen aangepakt. In 2004 werd een eenmalige subsidie brandpreventie vastgelegd en eind 2007 zouden de tien slechtste lokalen moeten zijn verbeterd.

Verder gaat de aandacht naar de bijscholing van animatoren, naar het aanbieden van extra animatie in de zomervakantie en de ondersteuning van de jeugdhuizen.

Een ander initiatief zijn de buurtspeel-o-theken: daarvan zijn er sinds 2004 zeven operationeel. Deze georganiseerde uitlening van materiaal, met als doel kinderen te ondersteunen in hun ontwikkeling, blijkt een succes: niet alleen stijgt het ledenaantal van 803 in 2003 naar 1165 in 2005, maar slagen de speel-o-theken er ook in om een zeer divers publiek van autochtonen en allochtonen te bereiken.

Wat Gent ook wil creëren, is meer toegankelijke ruimte voor spel en ontmoeting. Dankzij de Plangroep Speelruimtebeleid en het Actieplan Speelruimte kon op dat vlak behoorlijk wat worden gerealiseerd. Daarbij gaat niet alleen veel aandacht naar de speelterreinen zelf, maar ook naar het 'speelweefsel': het geheel van formele en informele speel- en ontmoetingsplekken en de verbindingen daartussen. In dat verband kan ook het jaar na jaar toenemende succes van de speelstraten gekaderd worden. Zo waren er in 2006 tijdens de paasvakantie acht speelstraten en 45 tijdens de zomervakantie.

Los van die infrastructurele ingrepen wilde Gent ook het vrijetijdsaanbod voor kinderen en jongeren uitbreiden. Daarom is de Grabbel- en Swappaswerking verder uitgebouwd. De Gentse Jeugddienst organiseert tijdens de vakanties een heleboel activiteiten, die een aanvulling zijn op die van het bestaande jeugdwerk en het commerciële circuit. Kinderen van 4 tot 11 jaar kunnen met een Grabbelpas deelnemen, jongeren van 12 tot 17 jaar met een Swappas. Dat initiatief blijft een succes, want het aantal passen steeg van 667 in 2004 naar 815 in 2006.

Tot slot kunnen jongeren via 'Alles Kan' subsidie krijgen voor een cultureel of artistiek project. Dat leidde tot zestien goedgekeurde dossiers in 2005; het jaar daarna vijftien. In totaal kwamen er ongeveer 250 aanvragen binnen.

2. Het stadsbestuur breidt het culturele aanbod en de culturele wijkinfrastructuur uit en ondersteunt cultuurprojecten die de link tussen wijk en stad versterken

De Stad Gent steunt of zet talrijke projecten mee op om meer cultuur in de wijken te krijgen. Een mooi voorbeeld daarvan is de Werkgroep Kunst in de Publieke Ruimte, die ondermeer het project 'Blinde Muren' heeft gerealiseerd: schilderijen op blinde muren, gekozen en uitgevoerd in overleg met de bewoners van de wijk.

Een ander belangrijk initiatief is De Centrale, het cultuurcentrum in de

De Timmerfabriek in het Malmarpark (Dampoort)

Scala, een plek voor volkstheater en amateurgezelschappen (Dampoort)

wijk Ham-Sluziken. De Centrale zou de spits worden van het interculturele culturaanbod, met rechtstreekse inspraak van de allochtone bewoners van Gent. Dat lukt: er wordt een publiek bereikt dat qua etnie en culturele achtergrond zeer divers is. Ook het aanbod voor kinderen is een succes: Turkse en Maghrebijnse kinderen maken er ruim gebruik van.

Cultuur in de wijken is slechts mogelijk als daar ook de nodige infrastructuur aanwezig is. Een schoolvoorbeeld daarvan is het bibliotheekfiliaal in de Brugse Poort. Niet alleen werd de bibliotheekcollectie veel toegankelijker, de wijkorganisaties maakten graag gebruik van de nieuwe infrastructuur en van het verruimd aanbod met o.a. een speel-o-theek en een vergaderruimte voor de buurt.

Iets gelijkaardigs is de Stad Gent van plan met Scala, een nieuw amateurkunstencentrum aan de Dendermondsesteenweg. De zaal wordt sinds januari 2007 gerenoveerd, zodra ze is opengesteld zal het een centrum voor amateurtoneelgezelschappen en voor buurtverenigingen zijn.

Een cultureel fenomeen dat bijdraagt aan de positieve evolutie is dat een aantal professionele cultuurgezelschappen naar de rand van Gent uitzwermde. Op de voormalige ACEC-site werd een deel van het gebouw voorzien voor De Expeditie vzw, die daar werkplaatsen voor verschillende artistieke disciplines inrichtte. Het nieuwe toneelgezelschap Compagnie Cecilia, het onderzoekscentrum voor hedendaagse beeldcultuur Vidiots en de landelijke jeugdendienst Graffiti vinden daar hun stek.

Tot slot wordt ook geïnvesteerd in ateliers of ruimtes voor beeldende kunstenaars. De vzw Nucleo neemt de organisatie daarvan op zich, realiseerde ateliers in de Leopoldkazerne en de Bernadetteschool en is nu op zoek naar bijkomende ruimtes in Gent of in de deelgemeenten.

3. Het stadsbestuur activeert de gebruikersparticipatie bij etnisch-culturele minderheden

Op 1 januari 2005 ging Agora van start, een partnerschap tussen het Gentse stadsbestuur, vijf landelijk erkende socio-culturele verenigingen van migranten, het Intercultureel Netwerk Gent en Samenlevingsopbouw Gent. Deze organisatie heeft tot doel het allochtone middenveld te ondersteunen, de communicatie tussen het beleid en de doelgroep te verbeteren en specifieke problemen samen aan te pakken. Er wordt rond zes thema's gewerkt: ondersteuning allochtoon middenveld, vrouwen, onderwijs, communicatie, levensbeschouwingen en werk.

4. Het stadsbestuur en het OCMW stimuleren het gemeenschapsleven om de sociale cohesie in de aandachtswijken te versterken

Hier lag de lat hoog. In de tien stedelijke buurtcentra van de aandachtswijken moeten jaarlijks zeven meetbare acties of projecten worden opgezet:

- ~ 30 acties met het oog op bewonersactivering,
- ~ 50 acties bewonersondersteuning,
- ~ 20 grote projecten,
- ~ 30 samenwerkingen met plaatselijke actoren,
- ~ 2 overlegplatformen met derden, per wijk,
- ~ 5 actoren van buiten de wijk aantrekken,
- ~ 4 praktische hulpmiddelen voor bewonersondersteuning.

Uit de evaluatie blijkt (in dezelfde volgorde):

- ~ een spectaculaire toename van activiteiten ter mobilisering van de bewoners,
- ~ hetzelfde op het gebied van bewonersondersteuning,
- ~ grote projecten als buurtfeesten en nieuwsjaarrecepties werden door een groter en meer divers publiek bijgewoond,
- ~ de samenwerking met de plaatselijke actoren liep veel vlotter,
- ~ elke wijk had een buurtteam met gemiddeld acht deelnemende organisaties,
- ~ er werd een samenwerking opgezet met de Dienst Kunsten, het OCMW, de Dienst Nood/Zuid, het Festival van Vlaanderen, het Time-festival en de Dienst Leefmilieu,
- ~ er kwam een uitgeschreven methodiek voor buurtwerkers, een aangepast computerprogramma, handleidingen voor bewonersondersteuning, een informatief spel, etc.

Wijkactiviteit met de Gentse belleman (Macharius-Heirmis)

Strategische doelstelling 3. De lokale economische bedrijvigheid en tewerkstelling doen toenemen

Met deze doelstelling wil de Stad Gent op drie vlakken verbetering brengen: de lokale economie versterken, een meerwaardeneconomie ontwikkelen en daardoor het aantal arbeidsplaatsen vermeederen.

ACHTERGROND

De lokale economie versterken en een meerwaardeneconomie ontwikkelen

Gent neemt in het Vlaamse economische landschap een unieke plaats in. Zij kan bogen op een zeer gediversifieerde economie met industriële activiteiten, een haven, een uitgebouwde logistieke support en high-tech-bedrijven, naast een uitgebreide dienstensector, horeca en winkels. Hoewel Gent in het verleden vaak te kampen had met een gebrek aan kantoorruimte en bedrijventerreinen, is daar de laatste jaren flink aan gewerkt. Toch zullen er in de nabije toekomst nog veel meer hectaren voor bedrijven ter beschikking moeten komen.

Toename van het aantal arbeidsplaatsen

Sinds 2002 is het aantal actieve ondernemingen gestegen, een stijging die in Gent sneller ging dan in Vlaanderen. Ook de overlevingsgraad van nieuwe starters zit goed: zo'n 83 tot 85% was na drie jaar nog actief. Dat vertaalde zich ook in werkgelegenheid: in het Gentse zijn er tussen 1996 en 2003 zo'n 10.000 jobs bijgekomen.

Maar er blijven pijnpunten. Zo komen maatschappelijke risicogroepen slechts moeizaam aan de bak en maken nog te veel jongeren hun middelbaar onderwijs niet af, wat hen bijzonder kwetsbaar maakt op de arbeidsmarkt.

Overzicht van de operationele doelstellingen en verdeling van de middelen

Operationele doelstelling	2003	2004	2005	2006	2007
1. Verbetering van het investeringsklimaat voor de handel en de horeca	160.812	150.415	168.847	186.192	259.376
2. De begeleiding van etnische ondernemers	121.150	103.941	106.413	94.925	82.515
3. Regie stedelijk Werkgelegenheidsbeleid	220.154	360.477	317.456	324.022	443.147

Voor en na de gevelrenovatie in de Vlaanderenstraat (Binnenstad)

DE OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

1. Het stadsbestuur verbetert het investeringsklimaat voor handel en horeca

Gent heeft zich in de eerste plaats gericht op de winkelstraten in moeilijkheden. Om te beginnen werd in 2004 een inventaris gemaakt van de leegstaande handelspanden, waardoor een geïnteresseerde snel een gepaste locatie voor zijn of haar activiteiten kon vinden. Dat bleek een goede tactiek, want in 2007 zaten er 91 locaties minder in het bestand dan in 2004.

Om de winkelstraten opnieuw aangenamer te maken, kunnen bij de Stad Gent vanaf 2002 subsidies voor gevelrenovatie worden aangevraagd. Ook dat initiatief loopt uitstekend: 337 dossiers werden goedgekeurd, wat leidde tot prettigere winkelstraten én meer passanten.

Verder konden bepaalde investeerders in de periode juni 2005 tot oktober 2007 gebruikmaken van een vestigingssubsidie. Het doel hier was een meer gediversifieerd handelsaanbod in bepaalde buurten te krijgen. Vijftien dossiers werden goedgekeurd.

Tot slot zorgt de Stad Gent voor de ondersteuning van de dekenijen, die een belangrijke rol spelen in de lokale handel. Die ondersteuning is er niet alleen bij de organisatie van evenementen, maar ook als er b.v. administratieve dossiers voor de aanvraag van subsidies moeten worden ingediend. Ook individuele handelaars kunnen voor hun dossiers op hulp van de stad rekenen.

2. Het stadsbestuur begeleidt etnische ondernemers om kwalitatieve ondernemingen uit te bouwen

Voor deze operationele doelstelling werkt de Stad via twee sporen: opleidingen op maat enerzijds, en overleg tussen allochtone en autochtone handelaars anderzijds.

Er wordt een cursus bedrijfsbeheer georganiseerd voor twee doelgroepen: Turkse en Engelstalige (aspirant)ondernemers. Daarbij toonde vooral de Turkse gemeenschap bij elke nieuwe cursus meer interesse.

Het overleg tussen allochtone en autochtone handelaars werd georganiseerd om de onderlinge solidariteit te versterken. Dat proces werd in 2006 opgestart in de Wondelgemstraat (wijk De Brugse Poort) en loopt nog door.

3. Het stadsbestuur regisseert het stedelijk Werkgelegenheidsbeleid

Het partnerschap 'Gent, Stad in Werking' heeft in Gent de taak van regisseur bij de realisatie van de doelstelling 'werkgelegenheid voor iedereen'. De organisatie tracht in te spelen op alle initiatieven die

door de Europese, federale en Vlaamse overheid worden genomen. Zo nam 'Gent, Stad in Werking' in 2005 de regie van het stedelijk actieplan jeugdwerkloosheid op zich en stond zij in voor de uitbouw van de lokale diensteneconomie. In dat kader werden verschillende vernieuwende projecten opgestart en opgevolgd, waaronder BouwBaan, Max Mobiel, deeltijds@work, het Beroepenhuis en Latent Talent.

Strategische doelstelling 4. De dualisering in Gent doen afnemen

De ondertitel die gepaard ging met deze doelstelling – 'Gent, zorgzame stad en stad van kansen' – maakte de ambities van de Stad Gent meteen duidelijk. De maatschappelijke effecten die de stad hiermee wilde bereiken, waren ambitieus:

- ~ de schoolloopbaan van kinderen uit achtergestelde buurten verbeteren, door een verhoogde kwalitatieve en kwantitatieve participatie van ouders en kinderen aan het onderwijs,
- ~ meer toegang tot kinderopvang, waardoor ouders gemakkelijker toegang hebben tot vorming en opleiding,
- ~ meer ouders en kinderen uit achtergestelde buurten laten deelnemen aan sociaal-culturele initiatieven,
- ~ meer mensen laten betaalbaar wonen in een kwalitatief betere woning,
- ~ afname van de culturele achterstelling, door een brug te slaan tussen de bewoners en de kunstensector enerzijds en de bewoners en het maatschappelijk middenveld anderzijds,
- ~ het vrijetijdsaanbod voor kansarme jongeren en kinderen doen toenemen en aanpassen aan hun noden,
- ~ de kansen van moeilijk bemiddelbare werkzoekenden op de arbeidsmarkt verhogen, waardoor de werkloosheid bij kansengroepen daalt.

ACHTERGROND

Met dualisering wordt bedoeld dat bepaalde maatschappelijke groepen het moeilijker hebben om werk te vinden of deel te nemen aan het sociaal-culturele leven dan andere. Uit cijfers blijkt dat kansarme groepen minder gemakkelijk toegang hebben tot het onderwijs, de kinderopvang, de huisvesting, de gezondheidszorg en tot vrijetijds- en cultuurinitiatieven.

Op het gebied van het onderwijs maakt de schoolse achterstand van niet-Belgen in het basisonderwijs een en ander duidelijk: in het schooljaar 2003-2004 bedroeg die maar liefst 60%, voor de Belgen was dat 20%. En jongeren uit de lagere sociale groepen volgden beduidend minder vaak hoger onderwijs: 16% ten opzichte van 59% voor leeftijdsgenoten uit de hogere sociale groepen.

Ouders die willen werken of overdag scholing volgen, hebben nood aan kinderopvang. Dat is alvast een van de problemen: in Gent zijn er 600 opvangplaatsen te weinig. Verder is de dekkinggraad van die opvang erg verschillend van buurt tot buurt. In een kansarme wijk als Rabot-Blaisantvest is er b.v. geen enkel kinderopvanginitiatief. Ook op het gebied van wonen is er sprake van een dualisering. In de

Gent, stad in werking

voorbij jaren konden steeds minder Gentenaars een huis of appartement kopen: 43% in 2000, 25% in 2004. Mensen met een klein inkomen of vervangingsinkomen en mensen met specifieke behoeften zoals ouderen of personen met een handicap, krijgen het op dat gebied steeds moeilijker. Een oplossing daarvoor zou de sociale huisvesting moeten zijn, maar helaas: hoewel Gent 15.000 sociale woningen telt, overstijgt de vraag dat aanbod in hoge mate: in 2007 stonden zo'n 10.000 mensen op de wachtlijst.

Op het gebied van culturele participatie was er de voorbije jaren wel beterschap: ouders en kinderen uit de achtergestelde buurten nemen steeds meer deel aan het culturele leven. Toch zijn er in verhouding nog steeds te weinig laaggeschoolden lid van een vereniging, en maken jongeren van niet-Belgische herkomst of kansarme jongeren minder gebruik van georganiseerde vormen van vrijetijdsbesteding. In de aandachtswijken is het aantal activiteiten voor jongeren wel toegenomen.

Een positief punt is de evolutie van de werkloosheid bij kansengroepen: het aandeel laaggeschoolde werklozen in de groep van niet-werkende werkzoekenden daalde van 56% in 1999 naar 48% in 2006. Bij allochtone werkzoekenden is er echter geen beterschap te merken: in 1999 vormden zij 23% van de totale groep niet-werkende werkzoekenden, in 2005 29%.

Overzicht van de operationele doelstellingen en verdeling van de middelen

Operationele doelstellingen	2003	2004	2005	2006	2007
1. Een kwalitatieve eerstelijnsgezondheidszorg	164.272	157.532	185.524	168.903	173.971
2. De inschakeling van brugfiguren	1.295.638	1.604.563	1.658.339	1.609.292	1.671.048
3. Woonbegeleiding voor kansarmen	464.363	259.852	566.286	379.338	390.718
4. Een stedelijk integratiebeleid	1.129.441	880.232	853.225	930.183	963.525
5. Vrijetijdsaanbod voor kansarme jongeren	748.627	819.888	960.254	890.074	1.256.408
6. Sociaal-artistieke projecten	384.796	366.906	471.847	407.173	423.216
7. Verhoogde participatie van kansengroepen op arbeidsmarkt	1.507.112	1.355.187	1.379.091	1.405.816	1.371.910

DE OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

1. Het stadsbestuur ondersteunt een kwalitatieve eerstelijnsgezondheidszorg waardoor de toegang tot de gezondheidszorg voor risicogroepen uit de aandachtswijken vergroot

De Stad Gent is niet rechtstreeks actief op het gebied van de gezondheidszorg, wel steunt zij initiatieven op dat gebied. Zo heeft Gent o.a. een gezondheidscoördinator in dienst genomen, krijgen de wijkgezondheidscentra financiële hulp voor projecten rond tandzorg, beweging en zwangerschap, en neemt de Stad deel aan het Lokaal Gezondheidsoverleg (LOGO). Een van de initiatieven die wordt gesteund, is de vzw De Sloep: een laagdrempelige eerstelijnsinstelling die zich met een opvoedings- en gezondheidsprogramma richt tot (vooral kansarme en allochtone) jonge kinderen en hun ouders.

2. Door de inzet van brugfiguren verkleint het stadsbestuur de kloof tussen school en thuismilieu, wat zich vertaalt in een betere schoolloopbaan

Onderwijs heeft als taak kinderen toekomstkansen te bieden. De praktijk leert echter dat de school het soms moeilijk heeft om de schoolloopbaan van de maatschappelijk zwakkere kinderen succesvol te ondersteunen en te laten aansluiten bij hun persoonlijke capaciteiten. Daarom werden verschillende onderwijsprojecten opgestart, die als doel hadden de kloof tussen school, kinderopvang, buurt en thuismilieu te verkleinen.

Zo werd o.a. het project 'de brugfiguren' in het leven geroepen. Brugfiguren stellen samen met de school een actieplan op en helpen hen bij het uitvoeren, evalueren en bijsturen. Daarnaast signaleren zij tekortkomingen in de samenwerking met en de hulpverlening aan kansarmen en allochtonen. Uit de evaluaties blijkt dat de brugfiguren er in de scholen in geslaagd zijn om de drempel voor ouders uit kansengroepen te verlagen. Ze bleken ook aanspreekpersoon voor (buurt)organisaties, waardoor de scholen hun acties in een ruimer kader konden plaatsen.

Naast de brugfiguren werd in Gent het concept 'Brede School' geïntroduceerd. Uitgangspunt was dat de schoolprestaties van leerlingen sterk werden beïnvloed door allerlei factoren van buiten het onderwijs, zoals de (pedagogische) draagkracht van de ouders, de thuistaal, het materiële comfort, de sociale netwerken van de kinderen, hun gezondheid, het culturele kapitaal van het gezin, etc.

In Gent wordt het Brede-Schoolconcept toegepast in drie wijken: Brugse Poort, Sluizeken-Ham en (sinds kort) Sint-Amandsberg. Er werd een ruime samenwerking opgezet tussen scholen, culturele instellingen, buurtorganisaties en andere initiatieven die in de wijk actief waren. Dat leidde tot een reeks activiteiten voor die leerlingen, die door de buitenwereld deels binnen en deels buiten de school werden georganiseerd. De algemene conclusie was dat dankzij dit initiatief de sociale cohesie in de wijk en de samenwerking tussen de scholen toenam.

Ook op het gebied van buurtgerichte kinderopvang werden stappen gezet: die werd toegankelijker gemaakt en afgestemd op de behoeften en de noden van de kansengroepen uit de buurt. De werking steunde op vijf pijlers: samenwerking met en participatie van de ouders, buurtwerking, positief omgaan met diversiteit, kwalitatieve opvang en – belangrijk – tewerkstelling voor laaggeschoolden.

3. Het stadsbestuur zorgt voor woonbegeleiding van kansarmen en kwetsbare huurders

Voor deze twee groepen werkt de Stad Gent op drie niveaus: via de Sociale Cel Huisvesting met haar Woonwinkels, via de Dienst Wonen van het OCMW en via het Bijstandsteam van het CAW Artevelde.

In 2007 had Gent zeven woonwinkels. Hun werking is wijkgericht en zij hebben als taken wooninformatie en -advies geven aan bewoners, opvolgen van kandidaat-huurders en huurders in een wijk, herhuisvesten van bewoners van onbewoonbaarverklarde woningen of

slachtoffers van huisjesmelkerij, organiseren van de herhuisvesting bij stadsvernieuwingsprojecten, en organiseren van vormingen. Het belang van de Woonwinkels kan moeilijk onderschat worden aangezien de laagste inkomens en éénverdieners quasi onmogelijk nog een betaalbare en kwalitatieve woning kunnen vinden.

De Dienst Wonen van het OCMW heeft andere taken: bemiddelen bij huurachterstand bij sociale huisvesting, bemiddelen bij gerechtelijke uithuiszetting en coördineren van de aanvragen voor een sociale woning door daklozen.

Het Bijstandsteam van CAW Artevelde ten slotte richt zich op thuislozen. Niet door passief te wachten op vragen, maar door actief naar de mensen in kwestie op zoek te gaan, met als doel dakloosheid te vermijden. Hoewel het cliënteel van het Bijstandsteam en dat van het OCMW grotendeels hetzelfde is, bleek de verschillende aanpak meer dan zinnig: wanneer iemand afhaakte bij het OCMW ging het Bijstandsteam op zoek naar de persoon in kwestie en bleef men die vasthoudend volgen tot een oplossing was gevonden voor de thuis- en/of dakloosheid.

4. Het stadsbestuur voert een stedelijk integratiebeleid, waardoor de kloof tussen autochtonen en allochtonen op het vlak van tewerkstelling, onderwijs en huisvesting verkleint

De Stad Gent werkt op drie vlakken aan integratie: via haar integratiebeleid, haar Nederlands Tweedetaalaanbod en haar onthaalbeleid.

Het integratiebeleid is gericht op onderwijs, wonen en werken.

Op onderwijsvlak zijn er de Lokale Overlegplatforms, waar de stedelijke Integratiedienst deel van uitmaakt: daar worden net- en schooloverschrijdende afspraken gemaakt over de invulling van het Gelijke Onderwijskansendecreet. Daarnaast biedt de Integratiedienst praktische hulp. Zo heeft zij een bemiddelingscel die er voor zorgt dat elke geweigerde leerling toch een school vindt. De Integratiedienst doet ook aan individuele dienstverlening: ze brengt b.v. ouders en leerlingen op de hoogte van de regels en de afspraken in het onderwijs.

De Integratiedienst staat ook in voor de aanleg van woonwagenterreinen en de organisatie van het toezicht ervan.

Mensen met een precair of onbestaand verblijfsstatuut kunnen een cursus maatschappelijke oriëntatie vinden bij het Intercultureel Netwerk Gent. Diezelfde organisatie zorgt er ook voor dat anderstalige ouders de opvoeding van hun kleuters met professionelen kunnen bespreken.

In het kader van de Equal-projecten worden technische opleidingen en vooropleidingen georganiseerd.

Ten slotte is er het Transithuis van CAW Artevelde waar asielzoekers, erkende vluchtelingen, mensen zonder wettelijk verblijf, onthoemden en geregulariseerden eerstelijns hulp, vorming en psychosociale ondersteuning kunnen vinden.

De Stad Gent biedt ook cursussen 'Nederlands als tweede taal' aan. Daartoe maakte zij overeenkomsten met een aantal opleidingsorganisaties. In de periode 2004-2005 volgden zo'n 16.900 mensen een opleiding. In 2006 ging speciale aandacht naar de verkorting van de wachttijd om met zo'n cursus te beginnen. Dat lukte behoorlijk: in

De Gentse Integratiedienst (Rabot)

februari 2006 waren er 318 wachtenden, in september 2006 233. Voor het onthaal van anderstalige nieuwkomers staat KomPas Gent vzw in. Deze organisatie heeft een deelwerking voor minderjarigen met als doel hen bekend te maken met het onderwijs, de welzijnsvoorzieningen en de socio-culturele wereld. Nog specifiek is de werking voor nieuwkomers in de basisscholen: deze kinderen kunnen immers extra hulp gebruiken om zo snel mogelijk de gewone lessen te kunnen volgen.

5. Het stadsbestuur ondersteunt het vrijetijdsaanbod voor kansarme kinderen en jongeren

In januari 2005 werd voor het Gentse jeugd welzijnswerk de fusieorganisatie vzw Jong opgericht. Die heeft als opdracht een buurtgericht en gedifferentieerd aanbod te ontwikkelen. Verder helpt zij jongeren de weg te vinden naar andere organisaties en behartigt zij de belangen van kinderen en jongeren. De organisatie beheert ook drie gebouwen.

Sinds haar oprichting heeft vzw Jong in eerste instantie haar eigen organisatie op poten gezet. Maar het aanbod wordt niet uit het oog verloren en de organisatie zorgt ervoor dat initiatieven van jongeren en kinderen de nodige ondersteuning krijgen.

Een succesverhaal in deze context is het JOP-project. Er werden ondertussen tien jeugdwerkers opgeleid die vooral met jongeren van allochtone afkomst moeten werken. Het enthousiasme was groot: zes van de tien volgden het driejarige traject, vier vervangers bleven actief.

Een derde doel is het versterken van het professioneel jeugdwerk in de aandachtswijken. Dat gebeurt met het Jeugdpoint Ledeberg en het CJWW Brugse Poort. Beide organisaties konden de voorbije jaren hun werking uitbouwen.

6. Het stadsbestuur ondersteunt toeleidings- en sociaal-artistische projecten

De Stad Gent, en meer bepaald de Dienst Kunsten, speelt daarbij een belangrijke faciliterende rol. In de eerste plaats fungeert de dienst als overlegplatform en steunpunt voor de sociaal-artistische projecten van De Vieze Gasten, Rocsa, Victoria De Luxe, Nieuwpoorttheater, Union Suspecte en de vzw Nucleo. Zij kunnen bij de dienst ook terecht voor onder meer methodieken, onderzoek naar financiering, en netwerkvorming en samenwerking. Dankzij de bundeling van Vlaamse en stedelijke middelen zijn de projecten kunnen overstappen van projectwerking naar duurzame, professionele organisaties.

De Dienst Kunsten wil daarnaast een brug vormen tussen de maatschappelijke, sociaal-culturele en kunstensector. Dat leidde ondermeer tot een structurele samenwerking tussen cultuur en onderwijs in het platform Werken aan Onderwijs, Cultuur en Kunst (WOCK). Een ander voorbeeld is het programma 'Ontdekkingsreizigers': een platform dat als doel heeft de kennis over en de participatie aan cultuur voor kinderen en jongeren te bevorderen.

Een derde deel van de werking is gericht op culturele projecten die samen met Gentse kunstenaars worden opgezet. Dat wordt concreet gemaakt met de succesvolle wedstrijd 'Kunst in de Buurt' en de actie 'Artiest zoekt feestneus en feestneus zoekt artiest'.

Het vierde en laatste doel is cultuurinstellingen aanzetten om

Het Jongerenontmoetingscentrum in Gentbrugge

‘moeilijke’ doelgroepen bij hun aanbod te betrekken, zoals allochtonen, senioren en kansarmen. Drie voorbeelden van realisaties. Bij het project ‘Jouw sleutel naar het Festival van Vlaanderen’ konden cliënten van sociale organisaties vijf voorstellingen bijwonen aan één euro: driehonderd mensen kwamen erop af. Samen met het Internationaal Filmfestival van Vlaanderen organiseerde de Seniorendienst ‘De keuze van Roel van Bambost’: achthonderd deelnemers. De vzw Kumen hielp mentaal gehandicapten om deel te nemen aan het culturaanbod, bijvoorbeeld via rondleidingen op tentoonstellingen of in musea, of met daguitstappen.

7. Het stadsbestuur organiseert en ondersteunt initiatieven gericht op een verhoogde participatie van kansengroepen op de arbeidsmarkt

Laaggeschoolde langdurige werkloze jongeren, jongeren in het deeltijds onderwijs en schoolverlaters hebben nood aan opleiding en werkervaring. Dat biedt de Stad Gent via Werkervaringsprojecten, startbanen, brugprojecten en vorming. De werkervaringsprojecten zijn bedoeld voor leefloners en langdurig werkzoekenden. De startbanen binnen de stedelijke organisatie zijn er voor laaggeschoolde werkzoekende jongeren: jobs bij ‘Graffitivrij Gent’ of bij het plaatsen en onderhouden van fietsstallingen. Jongeren uit het deeltijds onderwijs kunnen in de Brugprojecten terecht: zij doen halftijds werkervaring op bij renovatiewerk, als fietshersteller, als huishoud- of keukenhulp, etc. Het resultaat van deze drie initiatieven is dat zowat de helft van de deelnemers binnen de zes maanden na de beëindiging van het contract een job heeft gevonden.

Om de kennis en de ervaring over de tewerkstelling van kansengroepen beter te kunnen delen, werd het project Net-Werk opgezet. Daarin zetten de organisaties samenwerkingen op, geven ze methodieken door, zoeken ze manieren om de kwaliteit te verbeteren, zetten ze onderzoeksprojecten op, etc.

Een zeer concreet project is vzw Beelhouterscollectief Loods 13. Hier doen jongeren ervaring op op het gebied van de kunstambachten in het algemeen, en steenkappen in het bijzonder.

Leerpunt vzw ten slotte biedt aan OCMW-klienten vorming aan, met als doel een tewerkstelling.

De Stad Gent heeft in de voorbije jaren ook veel aandacht gehad voor de sociale economie. Plan Activa biedt langdurig werklozen werkervaring aan bij de verschillende stadsdiensten. Gras, een invoegafdeling van de Stad Gent, richt zich op ecologische onkruidbestrijding en stelt vier mensen tewerk. Eind 2005 kwam er het Jongerenwerkplan, waardoor 25 jongeren een voltijdse job kregen als lijnspotter (toezicht op het openbaar vervoer) of als schoolspotter (toezicht bij verzamelplaatsen van jongeren voor het openbaar vervoer).

De Stad Gent wou daarnaast de reguliere economie stimuleren om bij haar personeelsbeleid veel meer uit te gaan van de arbeidsmarkt. Social Act biedt bedrijven haar diensten aan om het interne en externe sociale beleid te versterken. Via Jobserver en Jobkanaal kunnen bedrijven vacatures, functieprofielen en preselecties op tewerkstellingsmaatregelen enten. Jobcoaching is dan weer bedoeld voor pas tewerkgestelden uit kansengroepen: tijdens de eerste weken en

maanden van hun tewerkstelling worden zij begeleid, waardoor hun kans op blijvende tewerkstelling aanzienlijk groeit.

In 2006 werd ook het Stedelijk Actieplan Jeugdwerkloosheid opgestart. Daarmee wil men 2000 laaggeschoolde werkzoekende jongeren bereiken én tegen eind 2007 zouden minstens de helft van hen een job moeten hebben.

Ook de gebiedsgerichte werking speelt een belangrijke rol in de aanpak van de werkloosheid. Daarbij wordt met Werkwijzers gewerkt: zij begeleiden jaarlijks meer dan 180 lagergeschoolde of langdurig werklozen. Na zes maanden wordt gekeken of zij hun job nog steeds hebben. Bedoeling was dat 45% van de deelnemers die doelstelling haalde, en zo gebeurde.

Strategische doelstelling 5. De bestuurlijke kwaliteit verbeteren

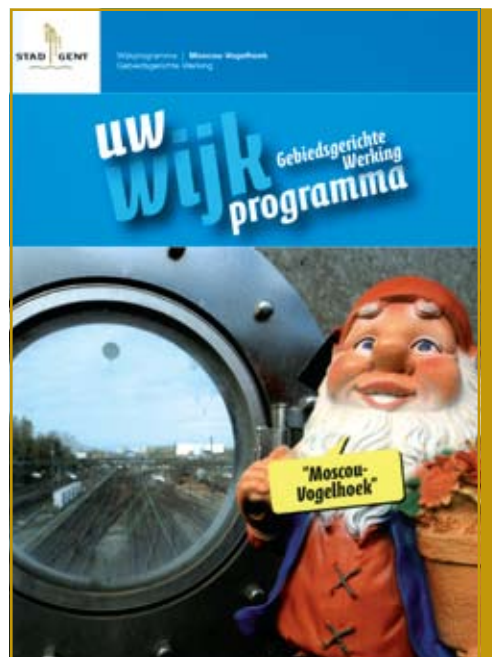
Dankzij de bijdrage van het Vlaamse Stedenfonds boekt de Stad Gent ook voor deze doelstelling aanzienlijke vooruitgang. Dat vertaalt zich in een verbetering op verschillende vlakken:

- ~ de stedelijke beleidsplanning en organisatiecultuur houden meer rekening met het wijkniveau,
- ~ de wijkbewoners zijn beter geïnformeerd en meer betrokken bij hun wijk,
- ~ de lokale overheid is beter op de hoogte van de maatschappelijke ontwikkelingen,
- ~ de maatschappelijk zwakke groepen zijn partner van het beleid,
- ~ de stedelijke informatiekanalen worden beter benut door de bewoners,
- ~ de middelen worden efficiënter benut,
- ~ het imago van een bepaalde wijk is verbeterd.

ACHTERGROND

Het is hier in deze brochure al vaker ter sprake gekomen: met het programma Gebiedsgerichte Werking uit 2003 wilde de Stad Gent op het niveau van de wijk werken. Om te beginnen werd van elk van de 25 wijken een duidelijke 'foto' gemaakt. Daarbij werden de bewonersorganisaties betrokken, die ook inspraak kregen in de planning en uitvoering van allerlei initiatieven en ingrepen. Tijdens die consultatie ging ook de nodige aandacht naar maatschappelijk zwakke groepen: zo werden organisaties die armen of allochtonen vertegenwoordigden bij de besluitvorming betrokken. Daarnaast ontvingen plaatselijke initiatieven van wijkbewoners financiële en materiële steun.

Op het gebied van informatie en voorlichting deed de Stad Gent grote inspanningen, en die rendeerden. Dat gebeurde niet alleen op het niveau van de wijken, maar ook op dat van de stad, met de invoering van het centrale informatiepunt Gentinfo in 2003 en met de verdere uitbouw van de ombudsdienst. Uit recente metingen is gebleken dat de bewoners zich beter geïnformeerd en geconsulteerd voelen, met als gevolg een verhoogde betrokkenheid van de Gentenaars bij hun stad. Een betere bestuurlijke kwaliteit impliceert ook een optimale aanwen-

ding van de financiële middelen. Gent slaagt met verve: een studie toonde aan dat Gent van de dertien Vlaamse centrumsteden het meest efficiënt met de beschikbare middelen omging.

Het gevolg van dit alles is een positief imago voor de stad en haar wijken bij de Gentenaars: uit het leefbaarheidsonderzoek van 2005 bleek dat niet minder dan 81% van de respondenten het eens was met de stelling 'ik woon graag in een stad als Gent'.

Overzicht van de operationele doelstellingen en verdeling van de middelen

Operationele doelstelling	2003	2004	2005	2006	2007
1. Gebiedsgerichte werking	625.847	1.097.686	1.295.457	1.362.302	1.182.249
2. Uitbouw van een éénloketfunctie door OCMW en stadsbestuur	7.128.252	6.948.916	6.634.882	6.894.233	7.055.235
3. Uitbouw van een coördinatiepunt van de stedelijke fondsen	941.449	1.063.807	1.006.217	1.264.965	677.213

DE OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

1. Het stadsbestuur introduceert tegen 2007 de gebiedsgerichte werking op het volledige Gentse grondgebied. Er zijn 25 wijkprogramma's opgemaakt of al in uitvoering

Oorspronkelijk was de stad ingedeeld in 29 wijken, maar omdat die opdeling op sommige plaatsen eerder kunstmatig was, werd de indeling herzien en teruggebracht tot 25 wijken. Na overleg met de bewoners en de plaatselijke verenigingen werden 25 wijkprogramma's opgesteld, waarin prioritaire aandachtspunten en acties werden vastgelegd. Daarbij deed de Stad Gent bijzondere inspanningen om ook etnisch-culturele minderheden, kinderen en jongeren bij de plannen te betrekken. De Stad ging zelfs zo ver om van alle wijkprogramma's een kinderversie te maken. Daarnaast gaf de gemeenteraad in 2005 haar goedkeuring voor het subsidiereglement 'De wijk aan zet' voor bewonersinitiatieven. Via wijkjurys konden plaatselijke bewonersgroepen in 2006 en in 2007 een voorstel indienen voor een maximaal bedrag van 2.500 euro. In totaal had elke wijk recht op een jaarlijkse som van 7.500 euro. In 2006 werden 46 wijkactiviteiten georganiseerd. In 2007 liep dit aantal op tot 119. Eind 2007 werd na een evaluatie 'De wijk aan zet' lichtjes bijgestuurd. In 2008 start de derde oproep. De Stad heeft ook tot een verhoging van het wijkbudget beslist.

2. Het stadsbestuur en het OCMW bouwen voor hun dienstverlening de éénloketfunctie verder uit, waarbij maximaal rekening wordt gehouden met de diversiteit van de bevolking

In de periode 2004-2006 steeg het aantal vragen via telefoon, e-mail, faxen e.d. van 4.076 naar 5.133. Centraal aanspreekpunt daarbij was Gentinfo, gestart op 18 juni 2003. Bewoners kunnen er onder meer terecht met wegwijsvragen of om zich in te schrijven voor activiteiten georganiseerd door de stadsdiensten. In de loop der jaren verbreedde de taak van Gentinfo nog. Ouders die kinderopvang zochten, mensen die een bewonersparkeerkaart wilden aanvragen of bewoners die een klacht hadden, konden terecht bij de organisatie. Het Gentse publiek was positief over deze aanpak en Gentinfo kreeg ook lovende woorden van de Visitatiecommissie van de Vlaamse Gemeenschap.

De Stad Gent doet ook veel inspanningen i.v.m. diversiteit en interculturalisering. Dat gebeurt ondermeer via de stedelijke Integratiedienst, vzw Taal- en Vertolkservice, het OCMW en de vzw De Eenmaking.

De Integratiedienst biedt vooral ondersteuning, bijvoorbeeld als de rechtspositie van allochtonen moet worden uitgeklaard. De dienst voorziet via vzw TGV ook in tolk- en vertaaldiensten voor meer dan 200 Gentse social-profitorganisaties en overheidsdiensten. Verder organiseren zij vormingen op maat rond het thema 'Omgaan met etnisch-culturele diversiteit'.

Ook het OCMW werkt – vooral in eigen rangen – rond diversiteit en interculturalisering. De organisatie sensibiliseert haar diensten, geeft vorming over bijvoorbeeld de verblijfswetgeving, en heeft in haar schoot een werkgroep diversiteit opgericht. Verder wierf zij bijkomende interculturele bemiddelaars aan.

De Eenmaking van haar kant doet aan hulpverlening voor kansarmen en allochtonen i.v.m. drugs. Zij vinden immers minder gemakkelijk de weg naar de gewone hulpverlening.

De éénloketfunctie en de wijkgerichte werking wordt ook toegepast bij de welzijnsbureaus – een samenwerkingsverband van het OCMW, de stedelijke buurtwerking, Kind en Gezin en andere partners. In drie wijken zitten de organisaties in hetzelfde gebouw, in drie andere houden ze samen een zitdag. Het voordeel van dat systeem is dat de klanten in hun wijk ofwel onmiddellijk een duidelijk antwoord krijgen, ofwel doorgestuurd worden naar de juiste diensten of organisaties. Uit onderzoek blijkt dat de aanpak door de klanten zeer wordt gewaardeerd.

Tot slot doet de Stad Gent ook veel inspanningen om allochtonen en armen inspraak te geven in het beleid. Het initiatief Agora is voor allochtonen bestemd: zij zorgen voor de aanwezigheid van allochtone vertegenwoordigers in advies- en overlegorganen en spelen een rol bij de vastlegging van adviesprocedures.

Armen worden betrokken via het Gentse Tafeloverleg, de Beweging van Mensen met een Laag Inkomen en Kinderen en de Wegwijzerwerking van het OCMW.

3. Het stadsbestuur beschikt over een stafdienst met als opdracht het strategische management voor te bereiden, te initiëren, op te volgen en te evalueren

In de voorbije jaren werd de dienst stedenbeleid en internationale betrekkingen hervormd tot een nieuwe afdeling van de Stad Gent: afdeling beleidsstrategie en internationale samenwerking (ABIS) binnen het departement stafdiensten. Deze herstructurering heeft tot een meer gestroomlijnde organisatie en coördinatie van de fondsen stedelijke beleid geleid.

De Toekomst DEEL 3

Op 14 december 2007 heeft de Vlaamse Regering de nieuwe convenant met de Stad Gent voor de periode 2008-2013 goedgekeurd. Zoals we in de inleidende brochure hebben gemeld, heeft Gent zich bezonnen over haar missie en over welke stad zij in het jaar 2020 wil zijn. Dat heeft uiteraard gevolgen voor de inzet van de middelen die Gent van het Vlaamse Stedenfonds ontvangt. De stad heeft daarom alle strategische en operationele doelstellingen onder de loupe genomen. Het aantal strategische doelstellingen bleef gelijk, met name vijf, maar inhoudelijk werd een en ander aangepast. De vijf zijn nu onderverdeeld in negen operationele doelstellingen, in plaats van 21.

Strategische doelstelling 1. De identiteit, de vitaliteit en de leefbaarheid van de Gentse wijken en deelgemeenten verbeteren.

- ~ Operationele doelstelling 1.1. De realisatie, regie en evaluatie van de wijkprogramma's en van wijkondersteunende projecten/processen in het kader van de gebiedsgerichte werking van het stadsbestuur.
- ~ Operationele doelstelling 1.2. De realisatie van het stedelijke vernieuwingsprogramma voor de negentiende-eeuwse gordel en voor de aandachtswijken rond het centrum van de stad.

Strategische doelstelling 2. De economische concurrentiepositie van Gent verbeteren.

- ~ Operationele doelstelling 2.1. De bevordering van een creatieve en innovatieve economie: er is een uitgebouwde kenniseconomie, een stimulerend klimaat voor nieuwe ondernemingsideeën en een operationeel kennisnetwerk.
- ~ Operationele doelstelling 2.2. De bevordering van een gediversifieerde economie die zich positioneert in een geglobaliseerde wereld, maar tegelijk inspeelt op de lokale context; met meer en betere banen voor iedereen en aandacht voor de meest kwetsbare groepen; er bestaan synergieën tussen de reguliere en de sociale economie.

Strategische doelstelling 3. Gent wordt nog meer een solidaire stad voor al haar inwoners.

- ~ Operationele doelstelling 3.1. Optimalere aanpak van de welzijnsnoden en de armoede in de stad door de realisatie en regie van het programma Lokaal Sociaal Beleid 2008-2013.

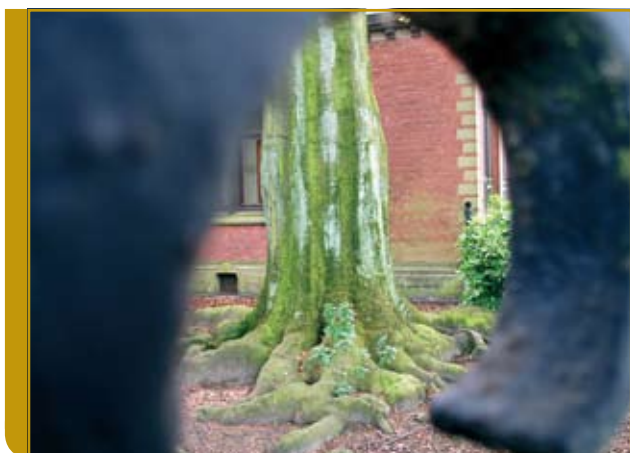
Strategische doelstelling 4. Gent staat open voor, stimuleert en verbindt de maatschappelijke en culturele diversiteit in de stad.

- ~ Operationele doelstelling 4.1. Het stadsbestuur ontwikkelt en realiseert een algemeen intern en extern diversiteitsbeleid, dat oog heeft voor het wegwerken van culturele en maatschappelijke drempels. Zij stimuleert of faciliteert het samenspel tussen en de eigen ontwikkeling van de leefstijlen/(sub)culturen in de stad.

Strategische doelstelling 5. Het stadsbestuur is een bestuurskrachtige en kwaliteitsvolle dienstverlener en regisseur.

- ~ Operationele doelstelling 5.1. De administratieve dienstverlening toegankelijker maken voor de inwoners en gebruikers van de stad.
- ~ Operationele doelstelling 5.2. De omschakeling van een veeleer louter uitvoerend stadsbestuur naar een actiegerichte organisatie binnen een optimale regie.

Begin 2008 wijst de stad de acties en de budgetten aan deze 21 operationele doelstellingen toe. De verdere evolutie hiervan kan u volgen op de website van Gent.

62 ways of improving Ghent

Ghent and the Flemish Towns Fund

When the Flemish government set up the Flemish Towns Fund in 2002, they had three objectives in mind:

- ~ to increase the quality of life in the towns at both urban and district level,
- ~ to combat dualisation,
- ~ to enhance the quality of the democratic administration.

The City of Ghent translated these three objectives into five strategic goals:

- ~ improving the quality of housing,
- ~ more participation of the citizens of Ghent in cultural, leisure and community activities,
- ~ an increase in local economic activities and employment,
- ~ a decrease in dualisation,
- ~ an improvement in the quality of the administration.

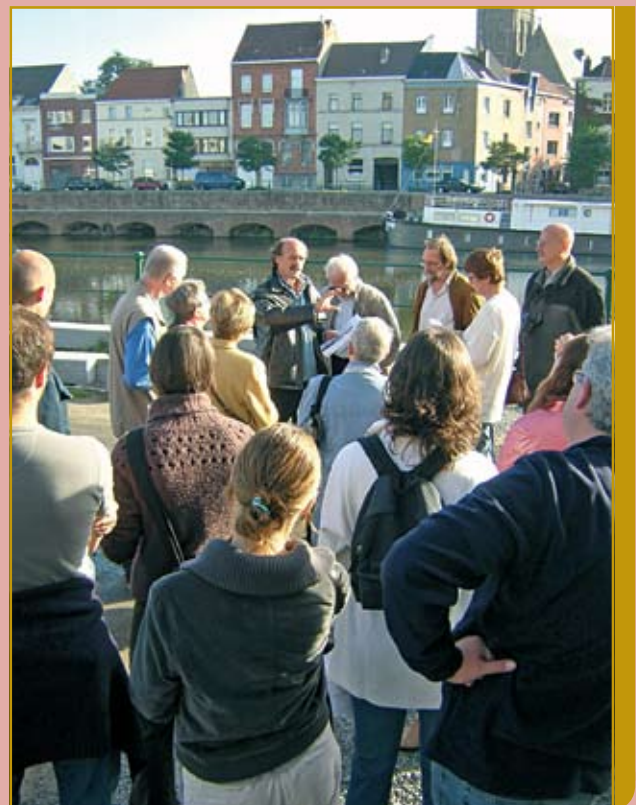
These five were further laid down in operational objectives, 21 in total. Ghent received € 115 million from the fund for the period 2003-2007.

This brochure provides background information for every strategic objective clarifying the choices made by the Ghent urban authority. Subsequently, the operational goals per strategic objective are briefly described. As this concerns 62 different campaigns, it is not possible to deal with all these in one brochure. For this reason, some striking examples of success are described in the text. An overview of the means used to achieve them are given per operational objective.

In the last part, the new agreement for the period 2008-2013 which was concluded at the end of 2007 between the City of Ghent and the Flemish government is outlined and the strategic and operational objectives described. Translation into specific action will be carried out at the beginning of 2008.

This brochure demonstrates that the money invested by Flanders has been well spent. This appears from, among others, the report by an independent research committee (known as the Assessment Committee) which praised Ghent for its integrated and population-oriented action. The committee noted the progress made in achieving all strategic and operational objectives, in some cases these can be described as spectacular. A first striking example of this was the creation for the people of Ghent of a central telephone info line – Gentinfo. In less than two years, the number of questions rose by 20%. Another example was the start of a district-oriented plan. Together with those living in these districts, a district development plan was drawn up covering the next few years for all 25 districts in Ghent.

District meeting in the inner city

**DEPARTEMENT STAFDIENSTEN
AFDELING BELEIDSSTRATEGIE EN INTERNATIONALE SAMENWERKING
STADHUIS, BOTERMARKT 1, 9000 GENT**

Meer weten over de dienstverlening van de stadsdiensten en het stadsbestuur van Gent?

Gentinfo 09 210 10 10 of gentinfo@gent.be

Van maandag tot en met zaterdag, van 8 tot 19 uur.

www.gent.be

